

DECIZIE

26 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac,

Judecătorii

Tatiana Vieru, Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru, Ion Vîlcov,

examinînd recursurile declarate de către Rîbacov Petru, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rîbacov Petru împotriva Procuraturii Centru, Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, Comisariatul de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerului Finanțelor, Țurcan Ion, intervenient accesoriu Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral, apărarea onoarei și demnității,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2011, prin care s-a respins apelul declarat de către Rîbacov Petru,

CONSTATĂ:

La 04 iunie 2008 Rîbacov Petru a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Centru, Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, Comisariatul de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerului Finanțelor, Țurcan Ion, intervenient accesoriu Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral, apărarea onoarei și demnității.

În motivarea acțiunii, Rîbacov Petru a invocat că, la 09 iulie 2005, aproximativ în jurul orei 22-50, în sectorul Centru, mun. Chișinău, în rezultatul acțiunilor ilegale ale colaboratorilor CPS Centru, inacțiunea Procuraturii sect. Centru, a fost reținut violent și în temeiul deciziei Judecătoriei Centru din 10 iulie 2005 l-a lipsit de libertate pe termen de 3 zile, fiind deținut în condiții inumane în Izolatorul de detenție preventivă (IDP). Astfel, i-a fost cauzat prejudiciu fizic, material și moral. Prejudiciu fizic s-a

exprimat prin reținerea forțată, violent, fără explicarea motivelor, cu încălcarea art. 4 alin. (5) din Legea cu privire la poliție. În momentul reținerii, colaboratorii de poliție i-au aplicat lovituri periculoase pentru viață și sănătate.

Rîbacov Petru a mai menționat că, după întocmirea procesului – verbal de reținere, a scris în adresa Comisariatului Centru o plîngere despre încălcarea gravă a drepturilor sale și cauzarea prejudiciului. La 10 iulie 2005 fiind în izolator s-a adresat Procuraturii mun. Chișinău plîngere privind acțiunile ilegale a colaboratorilor de poliție, însă Procuratura nu și-a executat funcțiile, nu a reacționat la plîngerea sa privind lipsirea ilegală de libertate și necesitatea examinării medico-legale. A fost încălcată legea și de către Judecătoria Centru, care necătfînd la declarațiile făcute în ședința de judecată, inclusiv referitor la aplicarea violenței și cauzarea leziunilor corporale, fără a audia martorii, a adoptat decizie de aplicare a arestului pe termen de 3 zile. Prejudiciul moral rezultă din faptul că, în procesul reținerii violente și-a depășit atribuțiile de serviciu de către colaboratorii CPS Centru, inacțiunea Procuraturii sect. Centru, decizia ilegală de arestare administrativă a Judecătoriei Centru, a avut drept consecință înjosirea sa, lipsirea de libertate, însoțită de suferințe morale, încălcarea dreptului la inviolabilitatea psihică, garantat prin art. 24 al Constituției RM.

Susține, Rîbacov Petru că, în cadrul reținerii sale, cu 2-3 ore înaintate de reținere, adjunctul comisariatului CGP mun. Chișinău, și-a permis atentatul la onoarea și demnitatea sa, declarînd în public că dînsul este infractor, fapt prin care și-a însușit funcția puterii judecătorești, încălcînd art. 21 al Constituției al RM și art. 12 a declarației Universale pentru Drepturile Omului. Comisarul CPS Centru, și-a permis adresare incorectă la “tu”, întrebîndu-l “cine este el, ce face aici, unde are înregistrarea, pleacă de aici”, atentînd la onoarea, demnitatea sa și libertatea de deplasare prin țară. Fără a explica motivele de limitare în drepturile sale, comisarul Rusu a ordonat brutal – “repede în mașină”, și a bătut din picior. Peste 10 minute a fost înșfăcat, i s-au sucit mîinile și dus la mașină. În Comisariatul de poliție, contra voinței sale, i-au fost luate amprentele digitale și perchiziționat. Pe parcursul a 15 ore cît a fost reținut în Comisariatul de poliție nu i s-a oferit hrană. În izolatorul de detenție preventivă repetat a fost supus perchiziției fiind dezbrăcat de haine, procedură care o consideră înjositoare, în timp ce este nevinovat. În camera în care se deținea în izolator era impus să doarmă pe laițe din lemn, suportînd suferințe fizice. Nu dorea să alimenteze cu hrana adusă lui din cauza unor motive legate de lipsirea sa de libertate. Temperatură ridicată și umiditatea aerului în cameră, mirosul neplăcut de la eliminările omenești, îi opreau respirația. În procesul verificărilor de către colaboratorii izolatorului de rînd cu ceilalți arestați, trebuia să se alinieze într-un rînd, ceea ce consideră înjositor, fiind nevinovat. Prin decizia Judecătoriei Centru din 22 noiembrie 2005 a fost admisă plîngerea sa și clasată procedura administrativă din lipsa faptului contravenției administrative. Necătfînd la aceasta poliția nu a dezmințit

informația privind încălcările legislației, care l-au defăimat, fiind arestat în public în prezenta locatarilor la 09 iulie 2005.

Solicită, Rîbacov Petru încasarea din contul CPS Centru, Procuraturii Centru, Judecătoriei Centru – prejudiciul moral în sumă de 90.000 lei, pentru pronunțarea deciziei ilegale din 10 iulie 2005. CPS Centru și CGP mun. Chișinău urmează în mod public la adunarea locatarilor blocului locativ din str. Soroceanu, 73/2, mun. Chișinău, să-și aducă scuzele pentru acțiunile lor în comun de discreditarea sa la 09 iulie 2005, în procesul reținerii ilegale și a arestului pe termen de 3 zile care a urmat. Anume pentru apărarea onoarei și demnității pretinde să se facă următoarea declarație “Rîbacov Petru nu este infractor și reținerea lui la 09 iulie 2005, cu ulterioara arestare administrativă au fost ilegale”. A mai solicitat să-i fie restituit materialele dactiloscopice a amprentelor sale digitale obținute ilegal.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana din 15 decembrie 2009, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Rîbacov Petru – 300 lei cu titlu de daună morală. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. În cazul neexecutării hotărîrii în termen de 90 zile de la data cînd aceasta va deveni definitivă se va percepe de la debitor dobînda de întîrziere determinată conform art. 619 CC.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 februarie 2012, a respins apelul declarat de către Rîbacov Petru.

La 28 ianuarie 2013, Rîbacov Petru a înaintat cerere de recurs solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2012, cu emiterea unei hotărîri prin care să fie admisă acțiunea integral.

Drept temei al recursului înaintat, Rîbacov Petru a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 16 februarie 2012 și a fost recepționată de către Rîbacov Petru la 19 decembrie 2012. Iar, cererea de recurs a fost depusă la 28 ianuarie 2013, astfel că, se consideră a fi depusă în termen.

Examinînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi respinse.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 februarie 2012, a respins apelul declarat de către Rîbacov Petru, a menținut hotărîrea Judecătoriei Ciocana din 15 decembrie 2009, a admis parțial cererea de chemare în judecată, a încasat din bugetul

de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Rîbacov Petru – 300 lei cu titlu de daună morală. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, constată că, decizia instanței de apel este întemeiată din următoarele motive.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că instanța de apel a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii și a concluzionat în mod corect că, instanța de fond întemeiat a recunoscut violarea drepturilor lui Rîbacov Petru, a stabilit întinderea prejudiciului moral cauzat și a dispus repararea acestuia. Astfel că, suma de 300 lei acordată de instanța de fond cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat este una echitabilă, proporțională cu prejudiciul cauzat.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) a Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta Lege și de legislația procesuală civilă.

Iar, art. 2 alin. (6) al aceleiași legi, prevede că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Ca urmare, din contextul normei citate rezultă că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dacă se constată o atare încălcare.

În acest sens, Colegiul conchide că, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducîndu-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cauzei concret, de personalitatea părților. Cuantumul compensației depinde și de durata menținerii consecințelor vătămării.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) și c) din Legea cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma, reținerii ilegale, aplicării ilegale a

măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, la acordarea prejudiciului moral, instanța de fond întemeiat a constatat prezența condițiilor legale de a repara lui Rîbacov Petru doar prejudiciul moral cauzat în legătură cu adoptarea de către instanța judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului administrativ pe termen de 3 zile aplicat prin decizia Judecătorei Centru din 10 iulie 2005, însă nu în mărime de 90.000 lei pretinsă de Rîbacov Petru, această sumă de despăgubire fiind exagerată în cazul dat.

Astfel, analizînd materialele dosarului în coraport cu normele de drept ce guvernează raporturile juridice menționate, completul conchide că instanța de fond corect s-a expus asupra cuantumului despăgubirii, încasînd din contul statului prin intermediul Ministerului Finanțelor a RM suma de 300 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În această ordine de idei instanța de recurs susține că suma prejudiciului moral stabilit de instanța de fond și susținut de instanța de apel este rezonabil și întemeiat, ea constituind în sine o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele suportate de către Rîbacov Petru, din care considerente recursul declarat de către Ministerul Finanțelor al RM este vădit neîntemeiat.

Conform art. 10 a Legii 1545 din 25.02.1998, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilit de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6, care stipulează că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare a persoanei.

Art. 11 a aceleiași legi, mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se în considerare gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă, caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei, durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată, natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei, suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate, durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Recurentul în cererea de recurs a solicitat de a obliga CPS Centru să-i fie restituit materialele dactiloscopice a amprentelor sale digitale obținute ilegal; de a obliga CPS Centru și CGP mun. Chișinău să dezmință informația privind încălcările legislației, care l-au defăimat, fiind arestat în public în prezența locatarilor la 09 iulie 2005, de a

încasa prejudiciul moral în sumă de 90.000 lei, de a constata încălcarea îndelungată a pricinii.

Instanța de recurs menționează că, cerințele invocate de recurs urmează a fi respinse, deoarece cerințele date au fost examinate în prima instanță și instanța de apel, în urma cărora s-a dat o apreciere corectă și întemeiată. Referitor la cerința ce ține ca constatarea încălcării termenului de examinare, instanța de recurs la fel în respinge ca neîntemeiat, deoarece, examinare cauzei a avut loc în termeni rezonabil.

Astfel că, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant (*CEDO, hot. Cravcenco vs. Moldova, nr. 13012/02 din 15 ianuarie 2008*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, Curtea de Apel Chișinău a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, a dat o apreciere justă probelor administrate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2012.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge recursul declarat de către Rîbcov Petru.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2012, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rîbacov Petru împotriva Procuraturii Centru, Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, Comisariatul de Poliție Centru mun. Chișinău, Ministerului Finanțelor, Țurcan Ion, intervenient accesoriu Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral, apărarea onoarei și demnității.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte

Svetlana Novac

Judecător

Tatiana Vieru

Judecător

Galina Stratulat

Judecător

Iurie Bejenaru

Judecător

Ion Vîlcov